

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (druhá komora)
z 20. októbra 2005 *

Vo veci C-247/04,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 234 ES, podaný rozhodnutím College van Beroep voor het bedrijfsleven (Holandsko) z 28. mája 2004 a doručený Súdnemu dvoru 11. júna 2004, ktorý súvisí s konaním:

Transport Maatschappij Traffic BV

proti

Staatssecretaris van Economische Zaken,

SÚDNY DVOR (druhá komora),

v zložení: predseda druhej komory C. W. A. Timmermans, sudcovia J. Makarczyk (spravodajca), C. Gulmann, R. Schintgen a J. Klučka,

* Jazyk konania: holandčina.

generálna advokátka: C. Stix-Hackl,
tajomník: L. Hewlett, hlavná referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní zo 6. apríla 2005,

so zreteľom na písomné pripomienky, ktoré predložili:

- Transport Maatschappij Traffic BV, v zastúpení: A. Wolkers a E. H. Mennes, advocaten,
- holandská vláda, v zastúpení: H. G. Sevenster a C. M. Wissels, splnomocnené zástupkyne,
- Komisia Európskych spoločenstiev, v zastúpení: X. Lewis, splnomocnený zástupca, za právnej pomoci F. Tuytschaever, advokát,

po vypočutí návrhov generálnej advokátky na pojednávaní 10. mája 2005,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 236 ods. 1 prvého pododseku nariadenia Rady (EHS) č. 2913/92 z 12. októbra 1992, ktorým sa ustanovuje Colný kódex Spoločenstva (Ú. v. ES L 302, s. 1; Mim. vyd. 02/004, s. 307, ďalej len „colný kódex“).

- 2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi spoločnosťou Transport Maatschappij Traffic BV (ďalej len „Traffic“) a Staatssecretaris van Economische Zaken (štátny tajomník pre hospodárske veci, ďalej len „štátny tajomník“), a týka sa odmietnutia štátneho tajomníka vyhovieť žiadosti o vrátenie antidumpingového cla, ktoré zaplatila spoločnosť Traffic.

Právny rámec

- 3 Článok 4 colného kódexu obsahuje tieto definície:

„...“

9. „colným dlhom“ [sa rozumie] povinnosť osoby zaplatiť dovozné clo (colný dlh pri dovoze) alebo vývozné clo (colný dlh pri vývoze), ktoré sa vzťahuje na konkrétny tovar podľa platných predpisov Spoločenstva.

...

23. „platným predpisom“ právne predpisy Spoločenstva alebo národné právne predpisy.

...“

- 4 Článok 20 ods. 1 colného kódexu, ktorý je uvedený v hlave II tohto kódexu s názvom „Faktory na základe ktorých sa uplatňuje dovozné clo alebo vývozné clo a iné opatrenia stanovené vo vzťahu k pohybu tovaru“, stanovuje:

„1. Ak vznikne colný dlh, sú clo a platby dlžné na základe právnych predpisov založené na Colnom sadzobníku Európskych spoločností.“

- 5 Kapitola 2 hlavy VII colného kódexu obsahuje ustanovenia, ktoré sa týkajú vzniku colného dlhu. Tieto ustanovenia opisujú najmä skutočnosti, ktoré vedú k vzniku dlhu, ako aj čas a miesto jeho vzniku.

- 6 Na konci kapitoly 3 tej istej hlavy, ktorá sa týka vyberania sumy colného dlhu, článok 221 colného kódexu upravuje, že:

„1. Akonáhle je suma cla zapísaná do účtovnej evidencie, musí byť oznámená dlžníkovi v súlade s ustanovenými postupmi.

...

3. Oznámenie dlžníkovi sa neuskutočňuje po uplynutí lehoty troch rokov odo dňa, kedy vznikol colný dlh. ...“

- 7 Kapitola 4 hlavy VII colného kódexu obsahuje ustanovenia, ktoré sa týkajú zániku colného dlhu.
- 8 Článok 236 ods. 1 prvý pododsek tohto kódexu, ktorý sa nachádza v kapitole 5 hlavy VII s názvom „Vrátenie a odpustenie cla“, upravuje:

„Dovozné alebo vývozné clo bude vrátené, ak sa zistí, že v čase, kedy bolo zaplatené, nebola suma tohto cla dlžná na základe právnych predpisov alebo že bola zapísaná do účtovnej evidencie v rozpore s článkom 220 ods. 2.“

Spor vo veci samej a prejudiciálna otázka

- 9 Výzvou na zaplatenie cla z 18. decembra 1997, ktorú podal colný inšpektor pre colný distrikt Roosendaal (ďalej len „colný inšpektor“), bola spoločnosť Traffic vyzvaná zaplatiť antidumpingové clo vo výške 62 045,20 NLG (28 154,88 eur).
- 10 Po zaplatení tejto sumy podala spoločnosť Traffic 19. februára 1998 sťažnosť proti výzve na zaplatenie cla.
- 11 Dňa 18. mája 1998 spoločnosť Traffic jednak túto sťažnosť vzala späť a jednak na základe článku 236 colného kódexu požiadala colného inšpektora o vrátenie antidumpingového cla z dôvodu, že toto clo nebolo na základe právnych predpisov dlžné. Spoločnosť Traffic najmä tvrdila, že colný inšpektor nebol príslušný k vyrubeniu takéhoto cla. V dôsledku zamietnutia tejto žiadosti podala spoločnosť

Traffic sťažnosť štátnemu tajomníkovi, ktorý ju rozhodnutím z 9. októbra 2000 zamietol. Spoločnosť Traffic následne proti tomuto rozhodnutiu podala žalobu na College van Beroep voor het bedrijfsleven.

- 12 Dňa 13. februára 2002 tento súd zrušil rozhodnutie štátneho tajomníka z dôvodu, že toto rozhodnutie sa podľa článku 236 colného kódexu nezaoberalo otázkou, či v čase zaplatenia sporného cla nebola táto suma „dlžná na základe právnych predpisov“, alebo či bola zaúčtovaná v rozpore s článkom 220 ods. 2 colného kódexu.
- 13 Dňa 19. novembra 2002 prijal štátny tajomník opätovné zamietavé rozhodnutie týkajúce sa žiadosti spoločnosti Traffic o vrátenie cla.
- 14 Spoločnosť Traffic teda podala žalobu o neplatnosť tohto rozhodnutia na College van Beroep voor het bedrijfsleven. Najmä tvrdila, že suma cla je na základe právnych predpisov článku 236 colného kódexu dlžná iba vtedy, ak bola dlžníkovi oznámená v súlade s ustanovenými predpismi na základe článku 221 tohto kódexu. V tomto prípade však k tomu nedošlo, pretože oznámenie bolo uskutočnené úradom, ktorý nebol príslušný.
- 15 Vnútroštátny súd College van Beroep voor het bedrijfsleven vo svojom návrhu pripomína, že kapitola 5 hlavy VII colného kódexu vymenúva počet dôvodov, na základe ktorých je možné vývozné alebo dovozné clo vrátiť alebo odpustiť. Pýta sa, či nedostatok príslušnosti správneho orgánu podľa vnútroštátneho práva predstavuje takýto dôvod a najmä, či tento nedostatok umožňuje dospieť k záveru, že v čase zaplatenia sumy cla nebola táto suma „dlžná na základe právnych predpisov“ v zmysle článku 236 colného kódexu.

- 16 V tejto súvislosti vnútroštátny súd zdôrazňuje, že podľa holandského verejného práva má výzva na zaplatenie cla z 18. decembra 1997, ktorá bola určená spoločnosti Traffic, povahu rozhodnutia, na základe ktorého vznikla platobná povinnosť. Z tohto dôvodu bola výzva na zaplatenie cla spôsobilá byť predmetom sťažnosti podanej podľa holandských predpisov v lehote 6 týždňov od oznámenia výzvy dotknutej osobe.
- 17 College van Beroep voor het bedrijfsleven rovnako uviedol to, že k 18. decembru 1997 colný inšpektor nebol príslušný zaslať adresátovi výzvu na zaplatenie a že sa stal príslušným až 1. januára 1998.
- 18 Okrem toho vnútroštátny súd namietá, že aj keby bolo možné sa účinne domáhať tohto nedostatku príslušnosti na podporu sťažnosti alebo žaloby proti výzve na zaplatenie, tento nedostatok príslušnosti nemôže slúžiť ako základ žiadosti o vrátenie alebo odpustenie vývozného alebo dovozného cla.
- 19 Na základe týchto okolností rozhodol College van Beroep voor het bedrijfsleven prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru túto prejudiciálnu otázku:

„Má sa vykladať pojem ‚dlžný na základe právnych predpisov‘ podľa článku 236 [colného kódexu] v tom zmysle, že jeho účelom je výlučne otázka, či sú splnené podmienky vzniku colného dlhu tak, ako ich upravuje kapitola 2 hlavy VII [colného kódexu] alebo v tom zmysle, že čiastka je dlžná na základe právnych predpisov iba

vtedy, keď sa nie je možné dovolať žiadneho dôvodu, a to ani dôvodu, ktorý vychádza z vnútroštátnych predpisov v zmysle článku 4 bodu 23 [colného kódexu], na základe ktorého je možné napadnúť spôsob oznámenia skutočnosti, že clo je dlžné?”

Prejudiciálna otázka

- 20 Na účely zodpovedania položenej otázky je potrebné určiť, či skutočnosť, že oznámenie sumy cla v tomto prípade nebolo uskutočnené v súlade s článkom 221 ods. 1 colného kódexu, môže mať za následok, že sporná suma nebola v čase zaplatenia dlžná na základe právnych predpisov v súlade s článkom 236 colného kódexu.
- 21 V tejto súvislosti je potrebné pripomenúť, že článok 236 ods. 1 prvý pododsek colného kódexu upravuje, že dovozný a vývozný clo sa vráti najmä vtedy, keď sa zistí, „že v čase, kedy bolo zaplatené, nebola suma tohto cla dlžná na základe právnych predpisov“.
- 22 Ako holandská vláda a Komisia Európskych spoločenstiev správne uviedli vo svojich písomných a ústnych pripomienkach, článok 20 ods. 1 colného kódexu, ktorý sa nachádza v hlave II, upravuje, že „ak vznikne colný dlh, sú clo a platby dlžné na základe právnych predpisov založené na Colnom sadzobníku Európskych spoločenstiev“. Okrem toho sú pravidlá, ktoré sa týkajú vzniku colného dlhu, upravené v kapitole 2 hlavy VII colného kódexu. Najmä na základe článku 201 ods. 1 písm. a) colného kódexu vzniká colný dlh pri dovoze prepustením tovaru, ktorý podlieha dovoznému clu, do voľného obehu.

- 23 Pokiaľ ide o použitie Spoločného colného sadzobníka Európskych spoločenstiev (ďalej len „colný sadzobník“), stačí povedať, že v tomto prípade sporné clo, teda antidumpingové clo, je zahrnuté v súlade s článkom 20 ods. 3 písm. g) colného kódexu do colného sadzobníka z titulu „iných sadzobných opatrení vyplývajúcich z ďalších platných predpisov Spoločenstva“.
- 24 Pokiaľ ide o colný dlh, je potrebné pripomenúť, že colným dlhom sa v zmysle článku 4 bodu 9 colného kódexu rozumie „povinnosť osoby zaplatiť dovozné clo (colný dlh pri dovoze) alebo vývozné clo (colný dlh pri vývoze), ktoré sa vzťahuje na konkrétny tovar podľa platných predpisov Spoločenstva“.
- 25 Vyberanie sumy colného dlhu podlieha odlišným ustanoveniam, uvedeným v kapitole 3 hlavy VII colného kódexu, ktoré upravujú najmä povinnosť oznámiť sumu tohto dlhu pred tým, než je možné ju vybrať.
- 26 Z týchto ustanovení, rovnako ako aj z rozlíšenia, ktoré uskutočnil zákonodarca Spoločenstva medzi samotnou existenciou dlhu a jeho vybraním, vyplýva, že vznik colného dlhu predchádza oznámeniu jeho sumy a vznik colného dlhu je tak nezávislý od tohto oznámenia. Toto oznámenie teda nemôže mať vplyv na existenciu colného dlhu, ako to uviedla generálna advokátka v bode 31 svojich návrhov.
- 27 Okrem toho je potrebné doplniť, že opačný výklad, ktorý uviedla spoločnosť Traffic, podľa ktorého je podľa colného kódexu clo „dlžné na základe právnych predpisov“ iba pod podmienkou, že bolo platne oznámené dlžníkovi v súlade s ustanovenými predpismi by mal za následok, že použitie článku 236 colného kódexu by záviselo od dodržiavania vnútroštátneho práva použiteľného v rôznych členských štátoch a takýto výklad by mohol spochybniť jednotné použitie colného kódexu.

- 28 Je teda potrebné povedať, že aj keď je pravda, že porušenie článku 221 ods. 1 colného kódexu colnými orgánmi členského štátu môže byť prekážkou pre vybranie sumy cla dlžného na základe právnych predpisov alebo vybranie úrokov z omeškania, nič to nemení na skutočnosti, že takéto porušenie nemá žiadny vplyv na vznik tohto cla.
- 29 S prihliadnutím na tieto úvahy je potrebné odpovedať na otázku tak, že na účely článku 236 ods. 1 prvého pododseku colného kódexu je dovozný alebo vývozný clo dlžný na základe právnych predpisov, ak colný dlh vznikol za podmienok, ktoré sú upravené v kapitole 2 hlavy VII tohto kódexu a ak suma tohto cla mohla byť určená použitím Spoločného colného sadzobníka v súlade s ustanoveniami hlavy II tohto kódexu.

Suma dovozného alebo vývozného cla zostáva dlžná na základe právnych predpisov v zmysle článku 236 ods. 1 prvého pododseku colného kódexu, aj keď nebola oznámená dlžníkovi v súlade s článkom 221 ods. 1 tohto kódexu.

O trovách

- 30 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (druhá komora) rozhodol takto:

Na účely článku 236 ods. 1 prvého pododseku nariadenia Rady č. 2913/92 z 12. októbra 1992, ktorým sa ustanovuje Colný kódex Spoločenstva, je dovozné alebo vývozné clo dlžné na základe právnych predpisov, ak colný dlh vznikol za podmienok stanovených v kapitole 2 hlavy VII tohto nariadenia a ak suma tohto cla mohla byť určená použitím colného sadzobníka Európskych spoločenstiev v súlade s ustanoveniami hlavy II tohto nariadenia.

Suma dovozného alebo vývozného cla zostáva dlžná na základe právnych predpisov v zmysle článku 236 ods. 1 prvého pododseku nariadenia č. 2913/92, aj keď nebola oznámená dlžníkovi v súlade s článkom 221 ods. 1 tohto nariadenia.

Podpisy